

Brussel, 18 november 2016
(OR. en)

14463/16

**Interinstitutioneel dossier:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

VERSLAG

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers / de Raad
Nr. Comdoc.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de toegankelijkheidseisen voor producten en diensten - Voortgangsverslag

INLEIDING

Aangezien de eerste besprekingen over het voorstel betreffende de Europese toegankelijkheidswet (EAA) in het voorgaande halfjaar plaatsvonden¹, zijn de besprekingen onder het Slowaakse voorzitterschap gebaseerd op de bestudering van de opeenvolgende tekstvoorstellen van het voorzitterschap. De groep heeft in het tweede halfjaar zes vergaderdagen besteed aan het dossier.

Een groot aantal delegaties handhaafde een algemeen studievoorbehoud bij het voorstel. Tevens gaven verscheidene delegaties te kennen dat zij de tekstvoorstellen van het Slowaakse voorzitterschap nog bestuderen. De Deense, de Maltese en de Britse delegatie maakten een parlementair voorbehoud.

¹ Het eerste voortgangsverslag werd ingediend voor de zitting van de Raad Epsco in juni 2016 (doc. 9627/16).

Het accent lag vooral op vraagstukken die essentieel zijn om de besprekingen vooruit te helpen, onder meer door verduidelijking van het toepassingsgebied van het Commissievoorstel (artikelen -1 (nieuw) en 1) en de definities (artikel 2). Het voorzitterschap streefde er met name naar de juridische duidelijkheid in de tekst te verbeteren en overlappingsen of conflicten met bestaande Uniewetgeving te vermijden. Het hield er ook rekening mee dat een groot aantal delegaties hun algemene studievoorbehoud bij het voorstel handhaven en hanteerde derhalve een stapsgewijze aanpak bij de wijziging van de tekst. Alle artikelen en de overeenkomstige overwegingen werden besproken, en verscheidene ervan werden geherformuleerd.

De voornaamste horizontale wijzigingen in de tekst die het voorzitterschap voorstelt, zijn de volgende:

Gebruik van de definitie van het VN-Verdrag. Het voorstel past in de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De in het voorstel gebruikte definitie is daarom aangepast aan de definitie van "personen met een handicap" in het VN-verdrag. In de tekst van het voorzitterschap wordt evenwel ook benadrukt dat het vergroten van de toegankelijkheid van producten en diensten niet alleen ten goede kan komen aan personen met een handicap, maar ook aan personen met een - tijdelijke of permanente - beperking.

Zich toespitsen op de internemarkt doelstelling van het voorstel. In het nieuwe artikel betreffende het "Onderwerp" (artikel -1) is het doel van de ontwerprichtlijn opgenomen, en wordt met name verduidelijkt dat de EAA bedoeld is om belemmeringen voor de interne markt weg te nemen en te voorkomen die het gevolg zijn van mogelijk uiteenlopende toegankelijkheidseisen die door verschillende lidstaten worden gesteld. Hoewel het voorgestelde toepassingsgebied in verband met andere handelingen van de Unie (artikel 1, lid 3) het toepassingsgebied van die rechts-handelingen is en verder gaat dan de lijst van specifieke producten (artikel 1, lid 1) en diensten (artikel 1, lid 2) die is opgenomen in de EAA, heeft het voorzitterschap op verzoek van talrijke delegaties voorgesteld de EAA strikt te beperken tot specifieke producten en diensten die reeds onder de EAA vallen. Dus zou artikel 1, lid 3, zoals voorgesteld door het voorzitterschap, worden beperkt tot handelingen van de Unie die verplichte bepalingen inzake toegankelijkheid bevatten. Voorts zouden de toegankelijkheidseisen alleen mogen worden toegepast ten aanzien van Unie-handelingen met betrekking tot producten en diensten die onder artikel 1, leden 1 en 2, van de EAA vallen.

Verduidelijking van de vrijwillig te vervullen toegankelijkheidseisen voor de gebouwde omgeving. De lidstaten kunnen beslissen dat voor bepaalde diensten die zijn opgenomen in de EAA (passagiersvervoer, consumentenbankieren, telefonische/elektronische communicatie), de in de EAA vastgestelde toegankelijkheidseisen ook moeten gelden voor de gebouwde omgeving die wordt gebruikt door afnemers van deze diensten. Het voorzitterschap heeft deze "aanmoedigingsbepaling" in een afzonderlijk artikel 3a opgenomen, teneinde het vrijwillige karakter ervan te verduidelijken. Indien de bovenbedoelde diensten op basis van de andere Uniehandelingen worden verleend, moeten de lidstaten evenwel alle verplichte toegankelijkheidseisen voor de gebouwde omgeving toepassen die in die Uniehandelingen zijn vervat.

Vermindering van de financiële en administratieve lasten voor marktdeelnemers en de betrokken autoriteiten, daaronder begrepen markttoezichtautoriteiten, en de Commissie. Veel delegaties waren van oordeel dat de bepalingen van het Commissievoorstel aanzienlijke administratieve en financiële lasten zouden meebrengen. Het voorzitterschap stelde verscheidene manieren voor om de lasten voor marktdeelnemers, betrokken autoriteiten, markttoezichtautoriteiten en de Commissie te verminderen. Met name stelde het voor het tijdschema voor de toepassing van een aantal bepalingen van de EAA te beperken.

Het voorzitterschap wilde ervoor zorgen dat dienstverleners of betrokken autoriteiten voldoende tijd hebben om zich aan te passen aan de toegankelijkheidseisen in de EAA, waaronder bepalingen inzake het behoud van rechten en verplichtingen die voortvloeien uit langetermijncontracten welke zijn gesloten vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van de EAA (zie artikel 27a (nieuw)). Zo zou een dienstverlener zelfbedieningsterminals mogen blijven exploiteren totdat ze aan het einde van hun economische levensduur zijn gekomen of totdat ze volledig zijn afgeschreven (zie artikel 27a (nieuw)).

In de tekst werd ook verduidelijkt dat de EAA geen terugwerkende kracht zal hebben; ze zou, met andere woorden, alleen mogen gelden voor producten die in de handel worden gebracht of diensten die worden verleend na de datum van toepassing. Dezelfde tijdsbeperking geldt voor openbare aanbestedingen, programma's en vervoersinfrastructuur die na de datum van toepassing van de richtlijn zullen worden gegund, vastgesteld/uitgevoerd of gebouwd. Voorts heeft het voorzitterschap voorgesteld de verplichtingen in verband met de opstelling en indiening van kennisgevingen betreffende de toepassing van vrijwaringsclausules te beperken, en de verplichting om een register bij te houden van alle klachten betreffende niet-conformiteit van producten met de toegankelijkheidseisen af te schaffen.

Aanpassing van het nieuwe wetgevingskader (NWK) en maatregelen inzake markttoezicht op grond van Verordening (EG) nr. 765/2008 met betrekking tot de toegankelijkheidseisen in de EAA. Het Commissievoorstel volgt de NWK-aanpak van productharmonisatie; het reguliere NWK-formaat omvat ook bepalingen betreffende "ernstige risico's" voor de gezondheid, de veiligheid, het milieu of andere openbare belangen. In de tekst van het voorzitterschap wordt evenwel verduidelijkt (artikel 17, lid -1) dat niet-conformiteit met de toegankelijkheidseisen van de EAA geen ernstig risico zou mogen vormen in de zin van andere productrichtlijnen van het NWK en Verordening (EG) 765/2008. Voorts heeft het voorzitterschap gespecificeerd dat de strengste maatregelen die door de internemarktautoriteiten kunnen worden opgelegd, zoals het terugroepen of het uit de handel nemen van een product, alleen in laatste instantie mogen worden toegepast.

Reorganisatie van bijlage I. Hoewel het voorzitterschap geen ingrijpende wijzigingen in de inhoud van bijlage I over toegankelijkheidseisen voor producten en diensten heeft voorgesteld, heeft het de formulering van deze bijlage aanzienlijk vereenvoudigd. De delegaties waren over het algemeen ingenomen met deze vereenvoudiging.

TEKSTVOORSTELLEN betreffende VERSCHILLENDE PRODUCTEN, DIENSTEN en HANDELINGEN VAN DE UNIE

Met betrekking tot specifieke sectoren, producten, diensten en andere elementen van de ontwerp-richtlijn heeft het voorzitterschap de volgende specifieke voorstellen gedaan:

Het toepassingsgebied van **producten die onder de EAA vallen** (artikel 1, lid 1) is verduidelijkt. Over het algemeen werd dit deel van de tekst niet als controversieel beschouwd. De uitdrukking "*geavanceerde computerfuncties*" is meermaals besproken. Zo hebben de delegaties er nota van genomen dat wat als "*geavanceerd*" wordt beschouwd, zal afhangen van de technologische ontwikkeling. In het licht van die besprekingen heeft het voorzitterschap een definitie van "*geavanceerde computerfuncties*" voorgesteld die is bedoeld om marktdeelnemers en gebruikers van toegankelijke apparatuur te helpen om te weten wanneer toegankelijkheidsfuncties redelijkerwijs kunnen worden geacht verplicht te zijn in de apparatuur.

Er zijn uitgebreide wijzigingen aangebracht in de bepalingen betreffende **diensten die onder de EAA vallen** (artikel 1, lid 2). De meeste diensten die in het EAA-voorstel zijn opgenomen, worden reeds op Unieniveau geregeld, in het bijzonder vervoersdiensten, audiovisuele diensten en elektronischecommunicatiediensten. Deze regelingen bevatten echter slechts beperkte bepalingen inzake toegankelijkheid. De tekstvoorstellen strekken ertoe te verduidelijken welke aspecten van de bestreken diensten onder het toepassingsgebied (artikel 1) vallen en hoe ze moeten worden gedefinieerd (artikel 2). Met name is de tekst gewijzigd om te verduidelijken dat **alleen bepaalde aspecten van vervoersdiensten** onder de EAA-richtlijn vallen (artikel 1, lid 2, punt c)). De tekst bevat nu **verbanden tussen een dienst en "de gerelateerde apparatuur die bij de dienstverlening wordt gebruikt"** (zie bv. artikel 1, lid 2, punten a), b), c) ii) en e)). Er is een verduidelijking aangebracht in artikel 1, lid 2, punt b), aangezien in de huidige tekst alleen *diensten die toegang verlenen tot audiovisuele mediadiensten* worden genoemd en niet audiovisuele diensten zelf (definitie in artikel 2, lid 6a).

Er is een aantal **nieuwe definities** toegevoegd in artikel 2 ("*dienst*", "*dienstverlener*", "*consumentenbankieren*", verschillende vervoersdiensten, "*computerapparatuur*", "*besturingssysteem*", enz.).

Het voorzitterschap heeft ook getracht **mogelijke conflicten tussen de EAA-richtlijn en sectorale Uniewetgeving** die reeds voorziet in het verlenen van bijstand aan personen met beperkte mobiliteit en in een aantal andere toegankelijkheidseisen in de vervoerssector, **weg te nemen** door bepalingen toe te voegen aan de artikelen 1 en 3 (zie met name artikel 3, leden 11 tot en met 15).

De verwijzingen naar toegankelijkheidsverplichtingen voor **websites** zijn geactualiseerd na de vaststelling van de richtlijn webtoegankelijkheid.²

De delegaties hebben verschillende aspecten van **e-boeken** besproken, onder meer de vraag of een e-boek een dienst of een product is. Naar aanleiding van die besprekingen werd het passend geacht een definitie van e-boek op te nemen in de tekst.

Verscheidene delegaties hadden bedenkingen bij de mogelijk hoge kosten van toegankelijkheidseisen voor aanbieders van **e-handelsdiensten**, in het bijzonder kleine en middelgrote ondernemingen en micro-ondernemingen.

² Deze richtlijn bevat toegankelijkheidseisen voor overheidswebsites. Ze wordt weldra in het Publicatieblad bekendgemaakt.

Artikel 1, lid 3, betreffende het toepassingsgebied en hoofdstuk VI (artikelen 21-23) betreffende **toegankelijkheidseisen in andere EU-wetgeving** werden uitvoerig besproken. In een aantal recente handelingen van de Unie (inzake overheidsopdrachten, inzake EU-fondsen voor de financieringsperiode 2014-2020, inzake aanbestedingen voor openbare vervoersdiensten en inzake vervoersinfrastructuur) is sprake van "toegankelijkheid" (al dan niet met verplicht of vrijwillig te vervullen eisen), maar slechts algemeen. In het Commissievoorstel wordt naar een aantal van die handelingen van de Unie verwezen. Sommige delegaties stelden voor alle of enkele bepalingen die naar de andere handelingen van de Unie verwijzen te schrappen, terwijl andere van oordeel waren dat alleen naar de andere handelingen van de Unie zou mogen worden verwezen voor de producten en diensten die anders onder de EAA-richtlijn vallen. Het voorzitterschap heeft een lid toegevoegd (artikel 1, lid 3-a) waarin wordt bepaald dat toegankelijke producten en diensten die onder andere handelingen van de Unie vallen, alleen zouden worden bestreken voor zover zij ook onder het toepassingsgebied van de EAA vallen, als bepaald in artikel 1, leden 1 en 2. Voorts beperken de tekstvoorstellen het toepassingsgebied van de EAA tot Uniewetgeving met *verplichte* toegankelijkheidsbepalingen.

CONCLUSIE

De voorstellen van het voorzitterschap³ vonden bijval bij de delegaties, aangezien ze tegemoetkomen aan hun voornaamste wensen, waaronder verbeteren van de rechtszekerheid, verminderen van de administratieve en financiële lasten en bewerkstelligen dat de EAA niet overlapt met andere handelingen van de Unie.

Onder het Slowaakse voorzitterschap is vooral gesproken over de essentiële onderdelen van de tekst (toepassingsgebied, definities, overgangsmaatregelen), maar andere aspecten vereisen nog nadere aandacht en bespreking. Met name hoofdstuk IV over normen en technische specificaties is nog niet in detail besproken. In de laatste fase van de besprekingen heeft een aantal delegaties gedetailleerde tekstvoorstellen ingediend, waarmee rekening zal worden gehouden bij de volgende besprekingen.

Aangezien het standpunt van een aantal lidstaten nog niet bekend is (zij zijn nog niet klaar met de bestudering van het voorstel), zijn het Slowaakse voorzitterschap en het aantredende Maltese voorzitterschap voornemens een gezamenlijke vragenlijst op te stellen om sturing te krijgen voor het verdere verloop van de onderhandelingen.

In het komende halfjaar zullen de voorbereidende instanties van de Raad voortwerken aan een standpunt van de Raad voor het openen van onderhandelingen met het Europees Parlement, dat naar verwachting zijn standpunt in het eerste halfjaar van 2017 zal bepalen.

³ De meest recente tekstvoorstellen van het voorzitterschap staan in document 14095/16.